

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 96 ncı ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ
İzmir Milletvekili

İzmir İli Aliağa İlçesi Şehitkema1 Mahallesi, Akçekise Mevkiinde, Ekovar Çevre Grup Geri Dönüşüm A.Ş. tarafından yapılacak olan "Batı Ege ve Güney Marmara Endüstriyel Atık (Cüruf) Bertaraf Tesisi" projesinin Çevresel Etki Değerlendirme Raporu (ÇED) kabul edilmiştir.

Planlanan projeyle; Ege ve Marmara Bölgesi'ndeki 7 ilde (İzmir, Manisa, Aydın, Denizli, Çanakkale, Balıkesir, Bursa) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne kayıtlı bulunan çelikhane tesislerinde çelik üzerim faaliyeti sonucunda oluşan, 02.04.2015 tarihinde yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin "Ek-4 - Atık Listesi"nde tanımlanan ve cüruf atıklarının düzenli depolanma yöntemiyle bertaraf edilmesi amaçlanmaktadır. Proje alanının tamamı 542.733,297 m2 (54,27 ha) büyüklüğündedir. Depolama tesisinde yıllık 180.000 ton/yıl depolama kapasitesi mevcuttur.

TÜBİTAK, cürufu, tehlikeli, zararlı atık olarak belirtmiştir. Tesisin yapılmak istendiği parsellerin önemli bir kısmını birinci derece tarım alanı ve su toplama havzasıdır. Bal ormanı, gölet ve yeraltı su kaynakları ile meraların bulunduğu Yukarı Şehitkema1 ve 5 köyün tam ortasına yapılmak istenen cüruf bertaraf tesisine karşı yöre halkı ve demokratik kitle örgütleri büyük tepki göstermiş ve ÇED olumlu raporunu yargıya taşıyacaklarını belirtmişlerdir.

1961 Anayasası uyarınca, "Ağır Sanayi Bölgesi" olarak kabul edilen Aliağa'da 1970'lerden itibaren demir-çelik fabrikaları, gemi söküm tesisleri gibi birçok kirletici unsur mevcuttu ve yoğun kirlilik yaşanmaktadır. Aliağa ve çevresindeki bu kirliliğin insan ve çevre sağlığına yönelik olumsuz etkilerinin ölçümü ve istatistiki verilerin ortaya konması için Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi ve TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Başkanlığı uzmanlarının hazırladığı bilimsel rapor; toprak, bitkiler, su varlıkları ve havadaki kirliliğin tehlikeli boyutlarda olduğunu ortaya koymaktadır. Bilim insanları; tesis faaliyete girdiğinde, bölgede tarımın yapılamaz hale geleceğini, toprağa karışan atık sızıntılarının temizlenmesinin

mümkün olmayacağını, yeraltı ve yer üstü su varlıklarının tehlikeye gireceğini, cüruf işleme sürecinde atıkların toprak, su ve hava yoluyla doğaya karıştığında doğal hayat ve tüm canlılar için geri dönülemez tahribatlar yapacağını ve yerleşim bölgelerinin tozlaşma nedeni ile ciddi şekilde etkileneceğini açıklamışlardır. Yıllardır kirlilikle mücadele eden Aliğa'da bu tesisin yapılması anayasanın 56 ncı maddesinde belirtilen herkesin, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını da ihlal etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Çevrenin korunmasını, iyileştirilmesini ve çevre kirliliğinin önlenmesini sağlamakla görevli Bakanlığınız, neden Batı Ege ve Güney Marmara Endüstriyel Atık (Cüruf) Bertaraf Tesisinin kurulmasına izin vermiştir?
- 2- İzmir, Manisa, Aydın, Denizli, Çanakkale, Balıkesir, Bursa'dan getirilecek cürufların Aliğa'da tarım alanlarına, su varlıklarına, ekosisteme ve halk sağlığına vereceği zararlar nasıl engellenecektir? Bu konuda bilim insanlarının uyarıları neden dikkate alınmamaktadır?
- 3- Batı Ege ve Güney Marmara Endüstriyel Atık (Cüruf) Bertaraf Tesisinin kurulmasının halkın anayasal hakkı olan sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkını ihlali edeceği iddialarına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 4- Tesis faaliyete geçtiğinde yıllık 180 bin ton atığın çevre ve insan sağlığına zararlar vermeden depolanmasının ve bertarafının mümkün olmadığı iddialarına yönelik araştırmalarınız var mıdır?
- 5- Aliğa'daki endüstriyel tesislerin, başta çinko, kadmiyum, klor, demir olmak üzere ağır metallerden zengin ve tehlikeli atık niteliğindeki cüruflarının depolandığı Foça Gölyüzü mevkiindeki atık depolama alanında çıkan yangınlar dikkate alındığında Batı Ege ve Güney Marmara Endüstriyel Atık (Cüruf) Bertaraf Tesisinin de ciddi yangın riski yaratacağı dikkate alınmakta mıdır?
- 6- Aliğa'nın telafisi imkansız bir şekilde kirli olduğu ve yeni tesisleri kaldıramayacağı bilimsel olarak ispatlanmıştır. Aliğa'da yeni tesislerin kurulmaması ve var olanların rehabilite edilmeleri için Bakanlığınızın çalışması var mıdır?